

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/443/2013
Identifikačné číslo spisu:	3113208771
Dátum vydania rozhodnutia:	13.02.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Siebenstichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:3113208771.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky MUDr. I. J., bývajúcej v L., zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Martin BARTKO - JUDr. Silvia BARTKOVÁ, so sídlom v Trenčíne, Piaristická č. 6667, proti odporcovi Ing. I. I., bývajúcemu v G., zastúpenému JUDr. Dušanom Kubánim, advokátom so sídlom v Piešťanoch, Teplická č. 2251/121, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 13 C 125/2013, o dovolaní odporcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 19. augusta 2013, sp. zn. 17 Co 412/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Navrhovateľke nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresnému súdu Trenčín bol 5. apríla 2013 doručený návrh navrhovateľky na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a tiež návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd zakázal odporcovi disponovať s nehnuteľným majetkom (v tomto návrhu bližšie špecifikovaným) s tým, že predmetný majetok odporca nie je oprávnený predať, založiť, vložiť do obchodnej spoločnosti alebo inak scudziť, či zaťažiť, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

Okresný súd Trenčín uznesením zo 16. apríla 2013, č. k. 13 C 125/2013-23 návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na § 143 Občianskeho zákonníka a § 70 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (ďalej len „katastrálny zákon“) a vyslovil názor, že právny poriadok Slovenskej republiky upravuje dve zákonné domnienky, ktoré by sa dali aplikovať na predmetnú vec, pričom v prejednávanej príhode aplikoval tú, ktorá je upravená v katastrálnom zákone a ktorá pre súd znamená, že údaj o vlastníckom práve odporcu je pre súd hodnoverným a záväzným údajom až do času, kým sa nepreukáže opak, čo bude predmetom dokazovania v prebiehajúcom konaní. Súd prvého stupňa v danej veci (keďže ide o nehnuteľnosť) aplikoval úpravu, ktorá je pre danú oblasť lex specialis a nepoužil všeobecnú zákonnú domnienku uvedenú v § 143 Občianskeho zákonníka. Samotná zákonná domnienka

upravená v § 143 Občianskeho zákonníka nemôže byť dôvodom pre vyhlásenie údajov katastra nehnuteľností za nehodnoverné a nezáväzné. Za danej situácie súd prvého stupňa preto nevidel dôvod na taký zásah do práv odporcu ako výlučného vlastníka predmetných nehnuteľností, ktorý by odôvodňoval uloženie povinnosti zdržať sa dispozície s vlastným majetkom. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie navrhovateľky uznesením z 19. augusta 2013, sp. zn. 17 Co 412/2013 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že nariadil predbežné opatrenie, ktorým odporcovi zakázal disponovať s nehnuteľným majetkom, a to pozemkami bližšie špecifikovanými vo výrokovej časti tohto uznesenia, ktorý majetok odporca nie je oprávnený predať, založiť, vložiť do obchodnej spoločnosti alebo inak scudziť, či zaťažiť, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľka preukázala potrebu predbežnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania do rozhodnutia vo veci samej. Súd mal za to, že sporné nehnuteľnosti boli zakúpené počas trvania manželstva účastníkov a skutočnosť, či tieto aj patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov bude predmetom dokazovania vo veci samej. Navrhovateľka v konaní osvedčila, že odporca s nehnuteľnosťami, ktoré podľa tvrdenia navrhovateľky majú patriť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, počas rozvodového konania disponoval (zriadil k nim záložné právo), pričom podľa tvrdenia navrhovateľky predmetné nehnuteľnosti tvoria prevažnú časť ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov a okrem nich odporca nemá majetok podobnej hodnoty, ktorým by mohol uspokojiť jej zákonné nároky zo zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Právny názor súdu prvého stupňa o tom, že nariadením predbežného opatrenia by došlo k vyhláseniu údajov katastra nehnuteľností za nehodnoverné a nezáväzné, treba považovať za nesprávny. Podľa názoru odvolacieho súdu nariadením predbežného opatrenia v danej veci nedochádza k popretiu vlastníckych práv, ale iba k obmedzeniu dispozície vlastníka s majetkom do rozhodnutia vo veci samej, čo je práve účelom predbežných opatrení v prípade, ak zapísané vlastnícke právo niektorého z účastníkov je spochybňované a ak sú splnené predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia. O trovách odvolacieho konania súd v zmysle § 145 O.s.p. nerozhodol z dôvodu, že o náhrade trov predbežného opatrenia rozhoduje súd v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal odporca dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), a žiadal, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil. Bol toho názoru, že odvolací súd nesprávne vec právne posúdil a svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil. Podľa jeho názoru mal súd pri svojom rozhodovaní o predbežnom opatrení aplikovať úpravu, ktorá je pre danú oblasť lex specialis a nie všeobecnú zákonnú domnienku o tom, že všetko čo manželia spolu počas manželstva nadobudli, patrí do ich bezpodielového spoluvlastníctva. K odňatiu možnosti konať pred súdom došlo aj dôsledku nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, keďže z jeho odôvodnenia nie je možné zistiť, či bolo skutočne potrebné po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov konania v zmysle § 102 ods. 1 O.s.p.

Navrhovateľka vyjadrenie k dovolaniu nepodala.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. V zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. je ale dovolanie neprípustné (o. i.) vtedy, ak smeruje proti uzneseniu o predbežnom opatrení. Dovolanie odporcu je preto v zmysle § 239 O.s.p. neprípustné.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len ak v konaní došlo k niektorej z procesných vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľ namieta, že mu v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. O túto vadu konania ide v prípade procesne nesprávneho postupu súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníma možnosť pred súdom konať a uplatňovať procesné oprávnenia priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Podľa názoru dovolateľa malo k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom viesť predovšetkým nedodržanie postupu podľa § 157 O.s.p., keď odvolací súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil. Tzv. nepreskúmateľnosť rozhodnutia judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považuje za dôsledok a vonkajší prejav tzv. inej procesnej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (porovnaj R 111/1998). Aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 30. januára 2013, sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“. Sama skutočnosť, že dovolaním napadnuté rozhodnutie je prípadne nepreskúmateľné (dovolací súd sa touto otázkou nezaoberal), nemôže založiť prípustnosť dovolania, lebo nejde o vadu v zmysle § 237 O.s.p.

Argumentáciou, že odvolací súd v danom prípade nerozhodol vecne správne, lebo neboli splnené všetky predpoklady pre nariadenie navrhovaného predbežného opatrenia, dovolateľ namieta, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorý by v prípade opodstatnenosti mal za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia; samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vadách konania podľa § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne) správne právne závery, by tak prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad v prejednávanej veci nejde.

Nakoľko v prejednávanej veci nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. Riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, otázkou vecnej správnosti napadnutého uznesenia odvolacieho súdu sa nezaoberal.

V dovolacom konaní úspešnej navrhovateľke vzniklo právo na náhradu trov konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal navrhovateľke náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 O.s.p.). Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.